

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-68>

УДК 330.3: 338.1: 340.13

РОЛЬ ПОДАТКОВИХ ПРЕФЕРЕНЦІЙ В СУЧАСНОМУ УПРАВЛІННІ ДОХОДАМИ ТА ПІДВИЩЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

THE ROLE OF TAX PREFERENCES IN MODERN INCOME MANAGEMENT AND ENHANCING ENTERPRISE COMPETITIVENESS

Жиляков Сергій Володимирович

аспірант,

Полтавський університет економіки і торгівлі

ORCID: <http://orcid.org/0009-0002-1861-218X>

Zhyliakov Sergii

Poltava University of Economics and Trade

У статті розглянуто сутність категорії податкових преференцій та обґрунтовано ефективність їх ролі в сучасному управлінні доходами в контексті отримання прибутку та забезпечення конкурентоспроможності підприємства. Обґрунтовано вплив державної податкової політики через пропонування податкових пільг та преференцій на результати управлінських рішень розподілу прибутку підприємств. Запропоновано практичну модель інвестицій в обладнання та доведено можливість монетизації податкових преференцій за рахунок прискореної амортизації основних засобів. Практична значущість результатів дослідження полягає в обґрунтуванні інвестицій в сучасне обладнання, прискорена амортизація якого через податкові преференції дозволяє отримати оборотні кошти та приймати ефективні рішення щодо управління доходами для підвищення конкурентоспроможності підприємства.

Ключові слова: конкурентоспроможність, податкові преференції, дохід, управління, амортизація, інновації, бухгалтерський облік, податковий облік.

The purpose of this article is to elucidate the essence of tax preferences and substantiate their effectiveness in modern income management in the context of profit generation and ensuring the competitiveness of enterprises. Recent publications on income management and profit growth have been analyzed. Conceptual approaches to the proposed algorithms and tools for managing enterprise income to increase net profit have been explored. External and internal factors influencing the profitability of enterprises have been identified. The impact of state tax policies through the provision of tax incentives and preferences on managerial decisions regarding the distribution of profits has been substantiated. Based on an analysis of international experience and Ukrainian legislative norms in the fields of accounting and taxation, tax preferences commonly applied in most countries have been synchronized. Several advantages and risks for enterprises from applying the accelerated depreciation model for fixed assets have been substantiated. A practical model for equipment investment has been proposed, demonstrating the potential for monetizing tax preferences through accelerated depreciation of fixed assets. A conclusion has been drawn regarding the advisability of investing in modern equipment necessary for the production of innovative products. Using tabular methods, the initial data has been grouped, and the share of tax preferences in the total investment has been calculated. The practical significance of the research results lies in the justification of investments in modern equipment, the accelerated depreciation of which, through tax preferences, allows for the generation of working capital and the adoption of effective income management decisions to enhance enterprise competitiveness. Conclusions on the importance of the role of tax preferences in enterprise income management in the context of ensuring competitiveness through strengthening financial stability have been synthesized. Potential risks associated with tax preferences and the need for a comprehensive approach when selecting a strategy for their application are proposed for discussion.

Keywords: competitiveness, tax preferences, income, management, depreciation, innovation, accounting, tax accounting.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. Сьогодні економіка України переживає одну з найскладніших криз за останні десятиліття, що зумовлена комплексом внутрішніх та зовнішніх факторів. Руйнування інфраструктури, скорочення виробничих потужностей, відтік кваліфікованого персоналу створюють низку негативних наслідків, які послаблюють конкурентоспроможність підприємств та обмежують їх можливості для розвитку. Незважаючи на труднощі, адаптуючись до нових реалій та використовуючи доступні інструменти державної підтримки, підприємства мають знаходити можливості отримання прибутку завдяки вдалій стратегії управління доходами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Достатню кількість досліджень вітчизняних науковців присвячено управлінню доходами та прибутком підприємства, серед яких теоретичні засади та практичні кейси. Зокрема, стратегічні підходи до управління доходами висвітлені Панченко М.О. та Трубаєвой А.О. [1, с. 38 – 40]. Фостолович В. А., Томчук В. В., Гуртовий О. О., Фостолович Р. С. та Гуртовий Ю. А. запропонували алгоритм та послідовність етапів управління доходами підприємства [2, с. 53 – 57]. Принциповим питанням формування прибутку підприємства в умовах сьогодення присвячено роботи Павлюк І.О. [3, с. 85 – 88], Корбутяк А.Г. та Привалова А.О. [5, с. 150 – 152]. Вплив управлінських рішень на рівень прибутку підприємства досліджено Белінською С. М. та Крисіною І. О. [4]. Давидюк Т.В. та Котляр Д.С. запроваджено рекомендації щодо збільшення чистого прибутку без значних фінансових вливань [6, с. 32 – 37]. Про вагомість прибутковості в сфері фінансово-економічної безпеки досліджують Наконечна Н. В. і Градюк Н. М. [7, с. 69 – 73]. Чорна Н. та Вандяк А. визначають важливість державної підтримки підприємств з інноваційним розвитком [8, с. 28 – 35].

Водночас потребує дискусії проблема податкових преференцій, як елемента державної політики в контексті управління доходами підприємства для дієвого конкурування на ринку. Обов'язкове застосування податкових преференцій на сьогоднішній день відсутнє у діяльності підприємств, проте менеджмент компаній має право їх використовувати в обмін на певні умови та зобов'язання.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Потребує актуалізації роль податкових преференцій в умовах сьогодення

через призму досліджень управління доходами та прибутком підприємства.

Метою статті є дослідження сутності податкових преференцій та обґрунтування важливості їх ролі в сучасному управлінні доходами та забезпеченні прибутковості підприємства в складних умовах, а також аналіз процесу ефективного використання податкових преференцій через модель прискореної амортизації основних засобів та можливості інвестицій в сучасне високотехнологічне обладнання для створення інноваційного товару.

Виклад основного матеріалу дослідження. Процес управління доходами передбачає організацію планування, аналізу та контролю використання ресурсів підприємства з метою максимізації доходів, оптимізації фінансових потоків і забезпечення стійкості та рентабельності діяльності. Управління доходами підприємства включає визначення джерел доходів, їхнє прогнозування, оптимізацію витрат та податкове планування [1 – 5].

Визначимо основні елементи управління доходами та розглянемо їх зміст в процесі управління підприємством (табл. 1).

Прибутковість підприємства є важливою економічною категорією, прямо пропорційно залежить від отриманих доходів та характеризується низкою внутрішніх та зовнішніх чинників, визначаючи фінансову стійкість суб'єкта підприємництва і його конкурентні позиції на ринку.

Таким чином, державна податкова політика (рис. 1) є зовнішнім чинником, який впливає на прибутковість підприємства через податкові преференції, які надаються окремим категоріям платників податків або для певних видів діяльності з метою стимулювання економічної активності, залучення інвестицій, розвитку інновацій, для підтримки соціальних ініціатив. Податкові преференції можуть включати зниження ставок ключових податків, або звільнення від їх сплати взагалі, передбачати податкові кредити, відстрочки та інші полегшення.

Різні країни у своїй внутрішній політиці застосовують різноманітні податкові преференції. Ідентифікуємо основні їх види у найбільшості податкових юрисдикцій:

- знижені ставки податку на прибуток та ПДВ за умови інвестування у наукові дослідження, інновації, сільське господарство з метою стимулювання розвитку виробництва;
- можливість не сплачувати податки у певний період надається новоствореним під-

Таблиця 1

Аналіз елементів процесу управління доходами підприємства

Елементи управління доходами	Зміст в процесі управління
Аналіз джерел доходів	Ідентифікація основних і додаткових джерел доходів підприємства, оцінка стійкості та стабільності кожного джерела доходу
Прогнозування доходів	Аналіз ринкових умов, попиту, сезонних коливань та інших факторів, побудова фінансових моделей для передбачення майбутніх доходів
Податкове планування	Аналіз впливу податкових пільг і преференцій на податкові зобов'язання, вибір стратегії податкової оптимізації
Управління ризиками	Ідентифікація ризиків, що можуть вплинути на доходи, формування стратегії мінімізації ризиків та збільшення прибутковості
Оптимізація витрат	Визначення оптимального рівня витрат для максимізації чистого доходу, скорочення витрат без шкоди для якості продукції або послуг
Інновації	Впровадження нових продуктів або послуг для розширення джерел доходів, зменшення залежності від одного джерела доходу
Контроль та моніторинг доходів	Постійний контроль за виконанням плану доходів. Виявлення та аналіз відхилень від прогнозованих показників. Прийняття коригуючих заходів для досягнення запланованих фінансових результатів.

Джерело: складено автором за матеріалами [1 – 6; 9]

Рис. 1. Чинники прибутковості підприємства

Джерело: складено автором за матеріалами [2 – 4; 8 – 10]

приємствам для підтримання стартапів та зростання пріоритетних галузей економіки;

- спрощена система оподаткування стимулює розвиток малого та середнього бізнесу, передбачає об'єднання кількох податків в єдиний та фіксації податкової ставки на низькому рівні, зниження адміністративного тиску на підприємців;

- регіональні податкові преференції надаються підприємствам у регіонах з низьким рівнем економічного розвитку для стимулювання економічного зростання, або у спеціальних економічних зонах для зниження ставок чи повного звільнення від оподаткування;

- інвестиції в екологічно «чисті» технології;

- прискорена амортизація та зменшення оподаткованої бази за рахунок більш швидкого списання вартості основних засобів стимулює заміну та поліпшення необоротних активів;

- митні пільги надаються виробничим підприємствам, що імпортують обладнання або сировину;

- спеціальні митні режими можуть використовувати підприємства, що займаються благодійною діяльністю.

Визначимо наслідки управлінських рішень щодо застосування підприємствами податкових преференцій (рис. 2).

Успішним прикладом застосування податкових преференцій є Ірландія, яка перетворилася на один із провідних європейських

Рис. 2. Наслідки використання підприємством податкових преференцій

Джерело: розроблено автором

центрів для розміщення штаб-квартир міжнародних компаній. Наприкінці ХХ сторіччя Ірландія переживала економічний спад, внаслідок чого уряд країни створив сприятливий податковий режим, запропонувавши найнижчу в Європі ставку податку на прибуток в розмірі 12,5% з метою залучення іноземних інвестицій, зокрема від великих транснаціональних корпорацій [11]. Проте, сьогодні результатом цих преференцій є судові баталії Євросоюзу проти Google, Facebook, Amazon та інших американських компаній. Apple виграла в першій інстанції, скасувавши рішення ЄС про доплату 13 млрд. євро в бюджет Ірландії. Отже, існують певні ризики для бізнес-середовища від використання податкових пільг, що може створити фінансові та репутаційні складнощі в майбутньому.

Розглянемо можливості українських підприємств через призму податкових преференцій прискореної амортизації. Відповідно до законодавчих норм (п. 43¹ підрозділу 4 розділу ХХ) [12], за умови введення в господарський оборот нового обладнання, яке не буде продаватися або надаватися в оренду іншим особам, підприємство має право амортизувати ці засоби у мінімальний строк 2 роки. В бухгалтерському обліку період зносу є більшим та має дорівнювати строку корисного використання обладнання.

Високий рівень прибутковості забезпечується в «зеленій» енергетиці. Привабливими сьогодні є інвестиції в екологічно чистий товар – електричну енергію, вироблену сонячними електростанціями, вартість якої дорівнює 639,34 коп/кВт-год [12; 13].

Застосування прискореної амортизації має низку переваг, однак існують і певні ризики (табл. 2), які необхідно враховувати при прийнятті управлінських рішень.

Створимо модель прискореної амортизації основних фондів за умови інвестицій в сумі 1,2 млн. грн. та введення підприємством в експлуатацію нових основних засобів для виробництва та реалізації електричної енергії за «зеленим тарифом». Фотогальванічні елементи є обладнанням з перетворення сонячної енергії у електричну. За своїми товарними характеристиками фотогальванічне обладнання відноситься до четвертої групи основних засобів, строк корисного використання (експлуатації) якого відповідно до національних стандартів бухгалтерського обліку (БО) дорівнює 10 років, а в податковому обліку (ПО), мінімальний строк амортизації складатиме 2 роки [12; 14].

Дослідивши модель прискореної амортизації нових основних фондів (табл. 3) та порівнявши суму амортизації та суму інвестицій, встановлено можливість амортизації основних засобів протягом 2 років в повному обсязі.

При порівнянні щомісячної, річної та дворічної частки преференцій в сумі амортизації основних засобів в податковому обліку встановлено їх тотожність (табл. 4), що свідчить про достовірність розрахунку. Отже, дослідженням встановлено, що через можливість прискореної амортизації нового обладнання, на 1 інвестовану гривню компанія отримує 14,4 копійок преференцій у вигляді зменшення фінансового результату до оподаткування податком на прибуток за ставкою 18%.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Податкова політика держави суттєво впливає на конкурентні позиції підприємства на ринку, формуючи умови, в яких воно функціонує і розвивається. Податковим преференціям відведено важливу роль в

Таблиця 2

Обґрунтування переваг та ризиків від застосування підприємствами прискореної амортизації

Переваги	Ризики
Підприємства мають більше стимулів для заміни застарілого обладнання новим, що може сприяти підвищенню ефективності виробничих процесів і зниженню витрат на утримання застарілих основних засобів	Підприємства можуть зіткнутися з тим, що в пізніші роки експлуатації обладнання відсутність достатніх амортизаційних відрахувань ускладнить оновлення виробничих потужностей або покриття витрат на їхнє утримання
Покращення фінансових показників підприємства через зменшення витрат робить його більш привабливим для інвесторів, що у довгостроковій перспективі може сприяти залученню додаткового капіталу	Зменшення оподаткованого прибутку в перші роки експлуатації активів може створити хибне враження про фінансову стабільність підприємств та викликати непорозуміння з боку потенційних кредиторів або інвесторів в майбутньому
Зменшення податкового навантаження збільшує власні грошові кошти для реінвестування в модернізацію виробничих потужностей, впровадження інноваційних технологій та продуктів, підвищення якості товарів і послуг та покращення фінансових результатів, що підвищує конкурентоспроможність підприємства	Прискорена амортизація може викликати з боку контролюючих органів підозру у спробах мінімізації податків та призвести до податкових перевірок, блокування активів, зупинення роботи підприємства, відтоку капіталу, зниження фінансової привабливості та втрати конкурентних позицій підприємства на ринках

Джерело: сформовано автором

Таблиця 3

Модель прискореної амортизації нових основних фондів за умови інвестицій 1 200 000 грн.

№ з/п	Амортизація за національними стандартами БО та згідно ПК України	Строки амортизації основних засобів 4 групи	Щомісячна сума амортизації, грн.	Річна сума амортизації, грн.	Сума амортизації за 2 роки, грн.
1	Бухгалтерських облік	10 років (120 місяців)	10 000	120 000	240 000
2	Податковий облік	2 роки (24 місяці)	50 000	600 000	1 200 000
3	Різниця між сумами амортизації згідно ПО та БО		40 000	480 000	960 000

Джерело: розраховано автором на основі [12; 14]

Таблиця 4

Розрахунок суми преференцій від прискореної амортизації нового обладнання вартістю 1 200 000 грн.

№ з/п	Показники розрахунку	Вихідні дані та результати розрахунку		
1	Різниця між сумами амортизації згідно ПО та БО, грн. (ряд. 3 табл. 3)	40 000	480 000	960 000
2	18% від суми різниць між даними БО та ПО, грн. (ряд. 1 x 18%)	7 200	86 400	172 800
3	Податковий облік, грн. (ряд. 2 табл. 3)	50 000	600 000	1 200 000
4	Частка преференцій в сумі амортизації згідно податкового обліку (ряд.2 / ряд.3 * 100%), %	14,4	14,4	14,4

Джерело: розраховано автором на основі [12; 14]

управлінні доходами підприємства в контексті підвищення конкурентоспроможності. Підприємства, які використовуватимуть податкові преференції, отримують можливість знижувати витрати, збільшувати інвестиції в інновації, диверсифікувати джерела доходу, підвищувати цінову гнучкість та зміцнювати фінансову стійкість, що в сукупності дає можливість ефективно конкурувати як на внутрішньому, так і на міжнародному ринках.

В той же час потребують дискусії питання щодо можливих ризиків, пов'язаних з використанням можливості застосування податкових преференцій. Зокрема, існує ймовірність, що податкові зміни можуть бути застосовані ретроспективно, підвищується ймовірність податкових перевірок з боку контролюючих органів, невиконання вимог, необхідних для

отримання пільг, може призвести до їх втрати. Все це може спричинити додаткові витрати та затримки в бізнес-процесах, створити фінансові труднощі. Якщо використання податкових преференцій розглядається як агресивне податкове планування, це може негативно вплинути на репутацію підприємства серед клієнтів, партнерів або інвесторів.

Таким чином, з одного боку, податкові преференції можуть суттєво підвищити конкурентоспроможність і фінансову стійкість підприємства. З іншого боку, пов'язані з ними ризики можуть привести до значних фінансових втрат та інших негативних наслідків. Тому необхідно застосовувати комплексний підхід, що поєднує аналіз можливостей та ризиків, пов'язаних із застосуванням податкових преференцій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Панченко М.О., Трубаєва А.О. Стратегічні підходи до управління доходами підприємства. Економіка. Фінанси. Право. 2020. № 5/1. С. 37 – 40. URL: <http://efp.in.ua/en/journal-article/426> (дата звернення 20.06.2024).
2. Фостолович В. А., Томчук В. В., Гуртовий О. О., Фостолович Р. С., Гуртовий Ю. А. Теоритичні аспекти управління доходами підприємства: Порядок формування, технологія розподілу. Інвестиції: практика та досвід. 2023. № 21. С. 52 – 57. URL: <https://nauka.com.ua/index.php/investplan/article/view/2379> (дата звернення 23.06.2024).
3. Павлюк І.О. Управління прибутком підприємств в умовах сьогодення. Вісник Хмельницького національного університету. 2020. № 1 (261). С. 84 – 88. URL: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/?p=667> (дата звернення 10.07.2024).
4. Белінська С. М., Крисіна І. О. Управління прибутком підприємства. Ефективна економіка. 2022. № 1. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=9879> (дата звернення 11.07.2024).
5. Корбутяк А.Г., Привалов А.О. Управління прибутком підприємства в сучасних умовах господарювання. Молодий вчений. 2023. № 5 (117). С. 149-153. URL: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/5864/5735> (дата звернення 15.07.2024).
6. Давидюк Т.В., Котляр Д.С. Управління прибутком підприємств через систему обліку. Економічний журнал Одеського політехнічного університету. – 2021. – № 4 (18). – С. 31-38. URL: <https://economics.net.ua/ejorj/2021/No4/31.pdf> (дата звернення 17.07.2024).
7. Наконечна Н. В., Градюк Н. М. Прибутковість як ключова характеристика забезпечення фінансово – економічної безпеки підприємства. Innovation and Sustainability. 2024. № 2. С. 69-75. URL: <https://ins.vntu.edu.ua/index.php/ins/article/view/253> (дата звернення 02.08.2024).
8. Чорна Н., Вандяк А. Об'єктивні передумови інноваційного розвитку підприємств в Україні. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. Міжнар. елек. науковий журнал. 2023. Випуск 1-2. С. 28-37. URL: <https://doi.org/10.35774/ibo2023.01-02.029> (дата звернення 08.08.2024).
9. Ларіонова, К., Капінос, Г. Механізм управління прибутком підприємства. MODELING THE DEVELOPMENT OF THE ECONOMIC SYSTEMS. 2022. № 1. С. 120-128. URL: <https://mdes.khmnu.edu.ua/index.php/mdes/article/view/40> (дата звернення 08.08.2024).
10. Жилияков С.В. Економічна модель передачі в аутсорсинг маркетингових витрат підприємства та витрат на збут у контексті забезпечення конкурентоспроможності. Науковий вісник Одеського національного економічного університету. 2023. № 9 (310). С. 14 – 22. URL: <http://n-visnik.oneu.edu.ua/collections/2023/310/pdf/14-22.pdf> (дата звернення 08.08.2024).
11. Офіційний портал Верховної України. Стимулювання інвестиційної діяльності в Ірландії та країнах Балтії. URL: <https://infocenter.rada.gov.ua/uploads/documents/29191.pdf> (дата звернення 12.08.2024).
12. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#top> (дата звернення 18.08.2024).

13. Постанова НКРЕКП від 28.06.2024 № 1237 Про встановлення «зелених» тарифів на електричну енергію, вироблену генеруючими установками приватних домогосподарств URL: <https://www.nerc.gov.ua/acts/pro-vstanovlennya-zelenih-tarifiv-na-elektrichnu-energiyu-viroblenu-generuyuchimi-ustanovkami-privatnih-domogospodarstv-9> (дата звернення 18.08.2024).

14. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затверджено Наказом Міністерства фінансів України 27.04.2000 р. № 92. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text> (дата звернення 18.08.2024).

REFERENCES:

1. Panchenko, M.O., Trubaieva, A.O. (2020). Stratehichni pidkhody do upravlinnia dokhodamy pidpriemstva [Strategic approaches for income management of the enterprise]. Economics. Finance. Law. 5, pp. 37–40. Available at: <http://efp.in.ua/en/journal-article/426> (accessed 20 June 2024) [in Ukrainian].

2. Fostolovych V., Tomchuk V., Hurtovyi O., Fostolovych R., Hurtovyi Yu. (2023). Teorytychni aspekty upravlinnia dokhodamy pidpriemstva: Poriadok formuvannia, tekhnolohiia rozpodilu. [Theoretical aspects of enterprise revenue management: order of formation, distribution technology]. Investments: Practice and Experience. 21, pp. 52-57. Available at: <https://nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/2379> (accessed 23 June 2024) [in Ukrainian].

3. Pavlyuk I. (2020). Upravlinnia prybutkom pidpriemstv v umovakh sohodennia [Enterprise profit management under the today]. Visnyk Khmel'nyts'koho natsional'noho universytetu. 1 (261), pp. 84-88. Available at: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/?p=667> (accessed 10 July 2024) [in Ukrainian].

4. Belinska, S. and Krysina, I. (2022) Upravlinnia prybutkom pidpriemstva, ["Enterprise profit management"], Efektyvna ekonomika, [Online], vol. 1, Available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9879> (accessed 11 July 2024) [in Ukrainian].

5. Korbutiak A., Pryvalov A. (2023). Upravlinnia prybutkom pidpriemstva v suchasnykh umovakh hospodariuvannia [Enterprise profit management in modern economic conditions]. Young Scientist. 5 (117), pp. 149-153. Available at: <https://molodyvchenyi.ua/index.php/journal/article/view/5864/5735> (accessed 15 July 2024) [in Ukrainian].

6. Davyduk T.V., Kotliar D.S. (2021). Upravlinnia prybutkom pidpriemstv cherez systemu obliku [Profit management of enterprises through the accounting system]. Economic journal Odessa polytechnic university. 4 (18), pp. 31-38. Available at: <https://economics.net.ua/ejopu/2021/No4/31.pdf> (accessed 17 July 2024) [in Ukrainian].

7. Nakonechna N., Hraduk N. (2024) Prybutkovist yak kliuchova kharakterystyka zabezpechennia finansovo-ekonomichnoi bezpeky pidpriemstva [Profitability as a key characteristic of ensuring the financial and economic security of the enterprise]. Innovation and Sustainability, no.2, pp. 69-75. Available at: <https://ins.vntu.edu.ua/index.php/ins/article/view/253/237> (accessed 02 August 2024) [in Ukrainian].

8. Chorna N., Vandyak A. (2023). Obiektivni peredumovy innovatsiinoho rozvytku pidpriemstv v Ukraini [Objective prerequisites of innovative development of enterprises in Ukraine]. The institute of accounting, control and analysis in the globalization circumstances. International electric scientific journal. (1-2), pp. 28-37. Available at: <https://doi.org/10.35774/ibo2023.01-02.029> (accessed 08 August 2024) [in Ukrainian].

9. Larionova, K., & Kapinos, G. (2022). Mekhanizm upravlinnia prybutkom pidpriemstva [Profit management mechanism of the enterprise]. MODELING THE DEVELOPMENT OF THE ECONOMIC SYSTEMS, (1), pp. 120–128. Available at: <https://mdes.khmnu.edu.ua/index.php/mdes/article/view/40> (accessed 08 August 2024) [in Ukrainian].

10. Zhyliakov S. (2023). Ekonomichna model peredachi v outsorsynh marketynhovykh vytrat pidpriemstva ta vytrat na zbut u konteksti zabezpechennia konkurentospromozhnosti [Economic model of outsourcing marketing expenses and sales expenses in the context of ensuring competitiveness]. Naukovyj visnyk Odes'koho natsional'noho ekonomichnoho universytetu. 9 (310), pp. 14-22. Available at: <http://n-visnik.oneu.edu.ua/collections/2023/310/pdf/14-22.pdf> (accessed 08 August 2024) [in Ukrainian].

11. Official Portal of the Verkhovna Rada of Ukraine. Stymulivannia investytsiinoi diialnosti v Irlandii ta krainakh Baltii [Stimulation of investment activities in Ireland and the Baltic countries]. Available at: <https://infocenter.rada.gov.ua/uploads/documents/29191.pdf> (accessed 12 August 2024) [in Ukrainian].

12. Podatkovij kodeks Ukrainy vid 02.12.2010 № 2755-VI. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#top> (accessed 18 August 2024) [In Ukrainian].

13. Постанова НКРЕКП від 28.06.2024 № 1237 Про встановлення «зелених» тaryfiv на електричну енергію, вироблену генеруючими установками приватних домогосподарств. Available at: <https://www.nerc.gov.ua/acts/pro-vstanovlennya-zelenih-tarifiv-na-elektrichnu-energiyu-viroblenu-generuyuchimi-ustanovkami-privatnih-domogospodarstv-9> (accessed 18 August 2024) [in Ukrainian].

14. Natsional'ne Polozhennia (standart) bukhhalters'koho obliku 7 «Osnovni zasoby»: Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 27 kvitnya 2000 r. № 92. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text> (accessed 18 August 2024) [in Ukrainian].